

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยแบ่งรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทยออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา การกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ส่วนท้องถิ่นดังกล่าวนี้ รัฐได้มอบอำนาจความรับผิดชอบหรือมอบภารกิจบางอย่างให้ท้องถิ่นไปดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติเท่านั้น ส่วนอำนาจอื่นๆยังเป็นของรัฐอยู่เนื่องจากการปกครองประเทศนั้นจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลางหรือรัฐบาลกลางเป็นศูนย์กลางของอำนาจที่จะอำนวยความสะดวกการปกครองประเทศรัฐบาลกลางจึงเป็นสถาบันการเมืองที่จะใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ ทั้งอำนาจบริหาร ตุลาการและนิติบัญญัติ นอกจากนี้รัฐยังต้องมีกิจการทหารไว้เพื่อรักษาอธิปไตยของประเทศ มีกิจการตำรวจเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศไว้ มีระบบการเงินการคลังเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศ มีกิจการต่างประเทศไว้เพื่อการติดต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ ตลอดจนยังรวมอำนาจวินิจฉัยสั่งการต่างๆไว้แก่รัฐบาล

รัฐบาลไทยในแต่ละยุคแต่ละสมัยได้มีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ขณะเดียวกันได้มีความพยายามที่จะยกฐานะของสภาตำบลให้เป็นนิติบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถพัฒนาตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัวและมีทรัพยากรการบริหารอย่างเพียงพอที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างรูปธรรม (อารีย์ วงศ์อารยะ. 2540 : 3)

องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ซึ่งนับว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานบริการส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย จึงเป็นเสมือนภาพสะท้อนของการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยเพื่อที่จะให้ประชาชนมีสิทธิการเลือกรูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับงาน มีงบประมาณและบุคลากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยลดการกำกับดูแลจากฝ่ายข้าราชการให้น้อยลง จึงนับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับหลักการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ซึ่งน่าจะทำให้เกิดความสนใจของประชาชนใน

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นทั้งในด้านการเมือง การปกครองและการพัฒนาขึ้น โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 สภากองการบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน และกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี (มาตรา 45)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 46 และ มาตรา 59 กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาและบริหารกิจการให้เป็นไปตามแผนพัฒนา ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความเห็นชอบและระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนยุทธศาสตร์ห้าปี แผนพัฒนาสามปี และแผนดำเนินการ ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายส่งเสริมกระบวนการประชาคมให้มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับ

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น เพราะหากประชาชนไม่มีส่วนร่วมแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นก็จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในตำบลไม่สนใจต่อกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ไม่เข้าร่วมในการเสนอปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและไม่ทำการตรวจสอบประเมินผล การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จะทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชน เพราะประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง (ชวงค์ ฉายะบุตร. 2539 : 13)

การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เต็มประสิทธิภาพ จากตัวอย่าง

งานวิจัยของวราภรณ์ วัชโย (2540 : 188-189) พบว่า โครงการพัฒนาต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนเพราะขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนโดยวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถทำให้มองปัญหาได้รอบด้าน มองปัญหาได้ตรงจุดมากกว่า เพราะประชาชนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม การแก้ปัญหาจึงทำได้ตรงจุด และพบว่า การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาที่ร่วมกันจัดทำขึ้นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ยังเป็นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานโดยประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย

เป็นที่ยอมรับว่าประชาชนเป็นบุคคลที่มีอำนาจอย่างแท้จริงในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน แต่เนื่องจากที่ผ่านมาประชาชนยังมีความเข้าใจในเรื่องนี้ไม่มากนัก ทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่เป็นรูปธรรม ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดถึงกระบวนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของประชาคมหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ที่ผ่านมาในการทำประชาคม หรือการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาในปี พ.ศ.2550 มีประชาชนมีส่วนร่วมประมาณเพียง 60 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น (องค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ, 2550 :12) จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงได้ทำการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกันใน การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัด มหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. พื้นที่การศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

2. ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอยู่ใน ทะเบียนราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5,058 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มี ชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัด มหาสารคาม จำนวน 371 คน จาก 21 หมู่บ้าน โดยการคำนวณตามสูตรของยามานะ ทาโร (Yamane, Taro. 1972 :737)

4. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

4.1 เพศ

4.2 อายุ

4.3 ระดับการศึกษา

5. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ตามขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของบัญชา แก้วส่อง และไพรัตน์ เตชะรินทร์ ผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

5.1 การมีส่วนร่วมในการในการเสนอปัญหา

5.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

5.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

5.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ในที่นี้หมายถึงองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

2. การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 67 หน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอันได้แก่

2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และจัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดในที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอมีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือนและมีการประสานงานร่วมมือกับหน่วยราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสะอาด

2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขยะและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี และมีการอบรมประชาชนให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี

2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัยและมีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน

2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่างๆ และบำรุงศาสนา ส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีของประชาชน

2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชนจัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจัดให้มีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอและจัดโครงการช่วยเหลือผู้พิการ

2.7 คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีการรณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติและอื่นๆ

2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตและประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นศูนย์รวมในการจัดประเพณีต่างๆ ของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุกปี และจัดให้มีกิจกรรมเพื่อรณรงค์การ สืบทอดประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในองค์กร โดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่เห็นพ้องต้องกัน ตลอดจนร่วมพิจารณา กำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนให้ลุล่วงไป

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าร่วม ประชุมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล และได้มีการเสนอปัญหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น

ในชุมชน ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

4.1.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

4.1.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง

กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.1.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.1.6 ส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

4.1.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

4.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมเสนอโครงการ หรือกิจกรรม ที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนตามความต้องการของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

4.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

4.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง

กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

4.2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

4.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ หรือกิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ร่วมใน

การจัดซื้อจัดจ้าง เข้าร่วมกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น ในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

4.3.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

4.3.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง

กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.3.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.3.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.3.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.3.6 ส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

4.3.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.3.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

4.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลใน โครงการ หรือกิจกรรม ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนว่ามีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และตรงตามเป้าหมายที่ ประชาชนได้เสนอไปมากน้อยเพียงไรในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

4.4.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

4.4.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง

กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.4.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.4.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.4.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.4.6 ส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

4.4.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.4.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อสนเทศในเชิงวิชาการและอาจนำไปส่งเสริมพัฒนาการ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และหน่วยงานอื่นๆที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY